

# Verksamhetsberättelse 2017

---

FoU Nordväst

Gunilla Avby



## Innehåll

1. Året som gått .....	3
2. Ekonomi .....	5
2.1 Driftredovisning .....	5
3. Nulägesanalys .....	6
3.1 Organisation .....	6
3.2 Styrning.....	6
3.3 Uppföljning av VP .....	6
3.4 Allmän verksamhet.....	6
3.5 Barn- unga och familj.....	9
3.6 Missbruk och socialpsykiatri.....	11
3.7 Försörjningsstöd och arbetsmarknad.....	12
4. Avslutande reflektion.....	14

## 1. Året som gått

FoU Nordväst är ett kunskapscentrum för de nordvästra kommunerna (Ekerö, Järfälla, Sigtuna, Sollentuna, Solna, Sundbyberg, Upplands-Bro och Upplands Väsby) i Stockholms län inom områdena ekonomiskt bistånd och arbetsmarknadsinsatser, barn och unga samt missbruk och socialpsykiatri.

Syftet med verksamheten är att stödja nordvästkommunerna i arbetet med att utveckla en kunskapsbaserad socialtjänst och god kvalitet inom kommunernas individ- och familjeomsorg. Verksamheten ska vara en mötesplats mellan praktik och forskning och sträva efter en hög grad av praktikermedverkan i forskning- och utvecklingsprojekten. Ansvaret och ägarskapet för att driva det lokala utvecklingsarbetet ligger hos berörda verksamheter, medan FoU Nordväst kan stimulera och stödja dessa förändringsprocesser genom att bidra med teoretisk kunskap, kunskapspridning, uppföljning och utvärderingskompetens samt kontakter med universitets- och högskoleinstitutioner, andra FoU-verksamheter och myndigheter.

Inledningsvis redogörs för de viktigaste händelserna under 2017:

- *Initiering av en forskarstudie: Min utredning och kontakt med socialtjänsten*
- *Ny digital plattform och grafisk profil*
- *Avtal och forskningsbidrag för att följa arbetet med en lärarhandledning*
- *Socionomdagen i nordväst*
- *Basutbildning inom missbruksvården*
- *Nya medarbetare*
- *Avtal med Finsam kring nyanlända*

### **Min utredning och kontakt med socialtjänsten**

Barns delaktighet i socialtjänsten har tydliggjorts och förstärkts avsevärt de senaste åren. Att omvandla detta till praktiken har dock visat sig vara svårt. Trots att socialtjänsten har utvecklat sitt arbete med att göra barn mer delaktiga visar återkommande rapporter att barn och unga upplever en bristande delaktighet.

Socialekreterare i Upplands-Bro har utvecklat ett pedagogiskt verktyg i form av en bok som heter *Min utredning och kontakt med socialtjänsten* i syfte att öka barns delaktighet. Boken har väckt nationellt intresse, och medverkat till att Cecilia Grefve, nationell samordnare för den sociala barn- och ungdomsvården besökt vår region. Under 2017 har FoU Nordväst i samarbete med ett antal kommuner initierat ett forskning- och utvecklingsprojekt för att undersöka effekterna av bokens användning. En etikprövan ligger till grund för studien. I nuläget ingår Upplands-Bro, Sollentuna, Ekerö, Österåker och Järfälla i studien. Syftet med studien är att utveckla hållbara arbetssätt för att öka barn och ungas delaktighet i sin egen utredning på socialtjänsten.

### **Ny digital plattform och grafisk profil**

I syfte att utveckla interaktionen mellan FoU Nordväst och kommunerna samt stimulera ett ökat erfarenhetsutbyte mellan kommunerna har FoU Nordväst tillsammans med en kommunikationsbyrå skapat en ny hemsida med förbättrade

kommunikationsstyr. Arbetet inkluderade framtagandet av en ny grafisk profil. Hemsidan är färdigbyggd och beräknas kunna publiceras i början av 2018.

### **Lärohandledningen**

I Sollentunas skolor får barn och unga idag lära sig om polisen, brandkåren och andra viktiga samhällsfunktioner, men sällan om socialtjänsten. Målet med projektet är att unga ska ges kunskaper om socialtjänsten och därmed större möjligheter att påverka sin egen situation och vid behov söka hjälp. Lärohandledningen har under vårterminen 2017 använts i SO-undervisningen för årskurs 4 och 7 i Gärdeskolan. Nu ska projektets resultat spridas med förhoppningen att lärohandledningen implementeras i alla skolor i Sollentuna kommun. FoU Nordväst som följt arbetet under 2017, har skrivit nytt avtal med den förebyggande enheten i Sollentuna kommun för att under 2018-2019 engageras i det fortsatta implementeringsarbetet. Vinnova stödjer projektet.

### **Socionomdagen i nordväst**

2017 genomfördes en Socionomdag i nordväst i syfte att sprida erfarenheter och goda exempel från praktiken. Praktiker gavs möjlighet att dela med sig av sina erfarenheter av pågående utvecklingsprojekt samt medverkade forskare och särskilt inbjudna från myndigheter. Bl. a berättade Margareta Winberg, regeringens särskilda utredare och Camilla Sköld om översynen av Socialtjänstlagen och Anna Lexelius rapporterade om Tillitsdelegationens arbete. Uppskattningsvis deltog 250 personer.

### **Basutbildning inom missbruksvården**

FoU Nordväst har under året samarbetat med tre enhetschefer inom missbruksvården (Järfälla, Sigtuna och Solna) i syfte att utveckla en basutbildning för nyanställd personal inom missbruksvården. Programmet är klart och basutbildningen påbörjas i april 2018.

### **Nya medarbetare**

Under året har två medarbetare slutat: Josefin Bernhardsson och Anna Svennblad. Josefin har påbörjat en tjänst hos Barnombudsmannen och Anna vid Socialstyrelsen. Maria Bennich, Fil.dr. i sociologi, Örebro universitet har ersatt Josefin som forskare i Solna brukarprojekt och Sofi Hedman, socialsekreterare har ersatt Anna inom verksamhetsområdet barn och unga.

### **Finsam**

I juni 2017 bildades ett nytt samordningsförbund i Stockholms län, Finsam, där Sollentuna, Upplands Väsby och Sigtuna ingår. Förbunden finansierar samordnade rehabiliteringsinsatser för att minska sjukskrivningar och arbetslöshet. Samverkande parter är: Arbetsförmedlingen, Försäkringskassan, Stockholms läns landsting och kommuner. Förbundet har avsatt medel för att kartlägga behovet av samordnat stöd hos personer som anlänt till Sollentuna, Upplands Väsby och Sigtuna sedan 2014 och som idag uppstår ekonomiskt bistånd. FoU har fått uppdraget och analysen ska vara klar i januari 2018.

## 2. Ekonomi

### 2.1 Driftredovisning

<b>Ekonomiskt utfall (tkr)</b>	<b>Utfall 2016</b>	<b>Utfall 2017</b>	<b>Budget 2017</b>	<b>Avvikelse mot budget 2017</b>
Personal	2 645	2 980	3 046	66
Lokal, inkl. städ, avfall	196	200	200	0
IT	0	181	170	-11
Övrigt	690	497	120	-377
Intäkt ordinarie verksamhet	-3 531	-3 858	-3 536	322
<b>Summa</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>

### 3. Nulägesanalys

FoU Nordvästs ambition är att fungera som en mötesplats och ett kunskapscentrum för de nordvästra kommunernas individ och familjeomsorg. Nedan beskrivs enhetens förutsättningar i form av organisation och styrning av verksamheten. Därefter det arbete som bedrivits inom enheten uppdelat i områdena:

- Allmän verksamhet
- Barn- unga och familj
- Missbruk och socialpsykiatri
- Försörjningsstöd och arbetsmarknad

#### 3.1 Organisation

2017 hade FoU Nordväst 8 tillsvidare- och visstidsanställda (4 kvinnor och 4 män) med varierande sysselsättningsgrad. Tre personal med doktorexamina och fem med kandidat- eller masterexamen. Ordinarie budget täcker en personalstyrka på 4.70 tjänst fördelade som nedan:

- 100 % FoU-chef/avdelningschef
- 320 % fördelat på fyra utredare (inkl. 20 % BBIC-samordnare)
- 50 % forskare

Därutöver har en forskare varit engagerad på 20 % i ett projekt finansierat av externa medel samt har en visstidsanställd utredare täckt upp för en 30 % föräldraledighet.

#### 3.2 Styrning

Sollentuna kommun är huvudman för FoU Nordväst. Verksamheten styrs av en socialchefsgrupp som består av förvaltningschefer från ägarkommunerna.

Verksamheten leds av en FoU-chef som tillika är avdelningschef i Sollentuna kommun och därför ingår i Socialkontorets ledningsgrupp.

Verksamhetens huvudsakliga kommunikationskanal till ägarkommunerna är FoU-rådet som består av en representant från varje kommun. Rådet har sammanträtt åtta gånger under 2017. Därutöver fungerar olika nätverk (både chefs- och handläggarnätverk) som viktiga kommunikationsarenor.

#### 3.3 Intern uppföljning av VP

I syfte att systematiskt kunna följa FoU:s verksamhet relaterat till VP har ett internt frågeunderlag utvecklats. Formuläret används för att dokumentera de aktiviteter som görs inom ramen för resultatmålen och började användas 2017-09-01. Uppföljningen visar att merparten av aktiviteter under perioden 2017-09-01–2017-12-31 legat inom områdena *Stöd i arbetet med kunskapsstyrning* samt *Stöd till kunskapsspridning*.

#### 3.4 Allmän verksamhet

##### Ny digital plattform och grafisk profil

I syfte att utveckla kommunikationen mellan FoU Nordväst och kommunerna har FoU Nordväst anlitat en kommunikationsbyrå för att bygga om FoU Nordvästs hemsida och göra den mer interaktiv och levande. Hemsidan är färdigbyggd och ska fyllas med

innehållet från gamla hemsidan och sedan publiceras i februari 2018. I samband med att hemsidan fått ett lyft både utseendemässigt och funktionellt, så har FoU Nordväst under året även fått en ny logga och grafisk profil. FoU Nordväst finns också med i ett nationellt kommunikationsnätverk för att fördjupa kunskap och kompetens inom användningen av media för kunskapspridning.

### **Socionomdagen i nordväst**

2017 genomfördes en Socionomdag i nordväst i syfte att sprida erfarenheter och goda exempel från praktiken. Praktiker delade med sig av sina erfarenheter av pågående utvecklingsprojekt samt medverkade forskare och särskilt inbjudna från myndigheter. Bl. a berättade Margareta Winberg, regeringens särskilda utredare och Camilla Sköld om översynen av Socialtjänstlagen och Anna Lexelius rapporterade om Tillitsdelegationens arbete. Uppskattningsvis deltog 250 personer. Sammanfattningsvis blev Socionomdagen i nordväst mycket uppskattad både av medverkande och av besökarna. Socionomdagen blev en konkret gestaltning av FoU-avtalets (2013) formulering i § 1 ... *synliggöra erfarenheter och sprida goda exempel*. Arrangemanget var kostnadseffektivt. Räknat på 250 personer blev kostnaden per person 106: -.

### **Nyhetsbrev**

Under året har ett nyhetsbrev publicerats med fokus på det utvecklingsarbete som pågår i kommunerna. Nyhetsbrevet utvecklas och förnyas i samband med att den nya digitala plattformen lanseras våren 2018.

### **Studieresa till Oregon**

Våren 2017 ansöktes om Internationaliseringsbidrag vilket är en möjlighet som står öppen för samtliga förvaltningar inom Sollentuna kommun. I oktober 2017 åkte en delegation på studieresa till Oregon Social Learning Center (SSLC) i USA. Bland annat tog man del av implementeringsforskning och utvärderingsforskning med särskilt fokus på systematisk uppföljning.

### **Information om FoU-Nordväst**

Två informationstillfällen om FoU-verksamheten som vänder sig till nyanställda i de nordvästra kommunerna har genomförts under året.

### **Dialoger med delägarnas ledningsgrupper**

Kommunbesök har genomförts i samtliga delägares ledningsgrupper i syfte att få kunskaper om vilka frågor som är aktuella för kommunerna och ge underlag till planeringen av FoU-verksamheten.

### **Praktikerprojekt**

Under 2017 har ingen kommun anmält intresse för att göra ett praktikerprojekt. I handlingsplanen för 2018 kommer aktiviteten att ses över för att ev. anta nya former.

### **Följeforskningsprojekt-Samverkan Tureberg och Edsberg**

Sedan slutet av 2016 har FoU-Nordväst på uppdrag av kommunstyrelsen i Sollentuna kommun bedrivit följeforskning av kommunens trygghetsarbete i kommundelarna Tureberg och Edsberg. Syftet med följeforskningen är, som det heter i uppdragsbeskrivningen, att studera hur Sollentuna kommun implementerar EST-

modellen lokalt i sitt trygghetsskapande arbete med ett särskilt fokus på arbetsprocesser, samverkan och kommunikation inom följande områden:

- Internt i kommunen
- Mellan polisen, Sollentunahem och kommun
- Externt utåt mot medborgarna

Följeforskningen ska dessutom beakta och bevaka möjliga utvecklingsområden kopplat till trygghetsprojektet Tureberg/Edsberg och bidra till att identifiera och studera olika sociala indikatorer inom det trygghetsskapande arbetet. 2017 skrevs tre rapporter inom projektets ram: två rapporter bygger på intervjuer och en rapport utgörs av en netnografistudie. Rapporterna bidrog med kunskap om medborgare i Tureberg och Edsberg upplevelser och tankar kring boendetrygghet.

### **Föreläsningar**

- "Att möta det mångkulturella" (Järfälla)
- "Socialt arbete – i rörelse" (Järfälla)
- "Sammanhangsskapande öppenvård" (Sollentuna)
- "Teori och forskning kring Brukarinflytande och Delaktighet" (2 ggr) - Solna
- "Socialtjänstens stöd till familjehemsplacerade barns biologiska föräldrar (Järfälla)
- "UBU-F (Sollentuna samt för chefer inom barn och unga under seminarium på FoU om systematisk uppföljning)
- "Framtidens socialtjänst" (spridningskonferens i Sollentuna samt Socionomdagen i nordväst)
- "Organisationskartläggning barn och unga" (FoU-rådet)
- "Den sociala barnavården i Stockholm" (Sollentuna)
- "Långsiktiga utfall för barn i fosterhemsplacering" (Järfälla)

### **VFU-handledning**

VT-17 genomförde en student från socionomutbildningen på Stockholms universitet sin verksamhetsförlagda utbildning på FoU Nordväst. HT-17 genomförde en socionomstudent från The University of New South Wales, Australien, sin praktik på FoU. Studenten har med utgångspunkt från en litteraturstudie gjort jämförelser mellan svensk och australiensk barn- och ungdomsvård med fokus på New Public Management. Studien har presenterats i olika sammanhang.

### **Samverkan med Socialhögskolan vid Stockholms universitet**

Sedan nio år tillbaka organiserar FoU Nordväst tillsammans med Socialhögskolan vid Stockholms universitet fältkursen för dem som går termin tre på socionomprogrammet. Två FoU-medarbetare ansvarar för kursen. Båda har delade tjänster (halvtid vid Socialhögskolan och halvtid vid FoU Nordväst) och är avlönade av Socialhögskolan för att driva fältkursen i nära samverkan med praktiken. De nordvästra kommunerna, främst genom FoU-rådsrepresentanterna, organiserar det lokala arbetet och skapar förutsättningar för att studenterna ska få kontakt med de arbetsgrupper som uttryckt en önskan att få ett särskilt område belyst.

### **Samarbete och konferenser**

- Regionalt FoU-samarbete sker främst genom att representanter för kommunala FoU-enheter i länet samt Stockholms stads utvecklingsenhet regelbundet träffats. Samarbetet under året har resulterat i att man



gemensamt kommer att arrangera ett lärandeseminarium om systematisk uppföljning mars 2018

- Nationella arbetsgrupper rörande kompetenssatsningar (Socialstyrelsen) och introduktionsutbildningar på SKL inom barn- och ungdomsområdet
- Ett urval av konferenser som FoU Nordväst deltagit i under året: ABH (Allmänna Barnhuset), SKL, Barnrättsdagarna, Forskarkonferenser, KNUT-konferens, Socialtjänstdagarna, Socialchefsdagarna, spridningskonferensen Förbättringsresan, CSA-konferens Fortes frukostseminarium, Forte Hearing, Brottsoffermyndigheten, Socialstyrelsen
- Ingår i RFMA:s styrelse som utgör referensgrupp för RFMA konferenser

### 3.5 Barn- unga och familj

#### Regional utvecklingsledare för barn och unga

En FoU-medarbetare har haft funktionen som regional utvecklingsledare inom barn- och ungdomsområdet. Uppdraget innebär: systematisk uppföljning inom socialtjänstens barn- och ungdomsvård (ingår i en nationell arbetsgrupp för SU), utvecklingsarbete kring barns och ungas brukarmedverkan för verksamhetsutveckling (UBU, Karlstadmodellen och studien om Min Utredning och kontakt med socialtjänsten är exempel på detta).

Vidare innebär uppdraget spridning av Socialstyrelsens kunskapsprodukter som rör den sociala barn- och ungdomsvården, driva frågor kring placerade barns skolgång och hälsa (genom BBIC nätverk samt bevaka frågan om nytt avtal med landstinget hos StorSthlm) samt implementering av regionala handlingsplaner som bygger på SKL:s handlingsplan för att skapa bättre förutsättningar för socialtjänsten att klara sina uppgifter. BAS-utbildningen är ett sätt att arbeta med denna fråga. Avslutningsvis, erfarenhetsutbyte med nationellt nätverk av regionala utvecklingsledare som samordnas av SKL.

#### BBIC-samordning

**Resultat 2017:** 0 % på grund av otydlighet kring finansieringen av en praktikertjänst som BBIC-samordnare samt hög personalomsättning i kommunerna vilket försvårat arbetet med att tjänsten tillsätts av en praktiker. Kopplingen främjas mellan BBIC samordningen och praktiken genom nätverksarbetet och genom att praktiker genomför grundutbildningen.

FoU Nordvästs samordningsuppdrag innebär att delta på Socialstyrelsens möten med BBIC-samordnare i landet, anordna nätverksmöten i nordväst och sprida information från Socialstyrelsen till kommunernas BBIC-utbildare och BBIC-ansvariga, samordna gemensam grundutbildning i BBIC, delta i den gemensamma implementeringen av det reviderade BBIC samt driva kommungemensamma frågor kring BBIC. Målsättningen 2017 var att främja kopplingen mellan BBIC-samordningen och praktiken, exempelvis genom att återföra uppdraget till en praktiker som kopplas till FoU.

#### UBU-F

**Resultat 2017:** Rapporten klar 2017. Resultaten har presenterats vid två tillfällen (ena gången i regi av FoU och andra gången efter inbjudan till chefsnätverk i Sollentuna).

FoU Nordväst har varit engagerad i utvecklingen av systemet för Uppföljning barn och unga, familjehem (UBU-F). Frågeenkäten för UBU har omarbetats och utvecklats tillsammans med andra medverkande kommuner/regioner. Idag finns en frågeenkät som gör det möjligt att följa upp alla insatser för barn och unga, inkluderat ensamkommande flyktingbarn (EKB). En sammanställning har gjorts kring resultaten utifrån databasen om barn i familjehem.

### **Karlstadsmodellen – Röster från familjehemsbarn**

**Resultat 2017:** En analysdag har genomförts tillsammans med familjehemsenheten i Sollentuna.

En modell har tagits fram för att göra uppföljning genom intervjuer med unga vuxna som varit placerade i familjehem. Modellen bygger på en uppföljningsmetod som tagits fram av Karlstad Universitet tillsammans med familjehemsgruppen i Karlstad kommun. Den har vidareutvecklats av FoU Nordväst tillsammans med Sollentuna och därmed anpassats till lokala behov och fått beteckningen *Röster från familjehemsbarn*. Handläggaren gör en intervju med den unga vuxna några år efter avslutad placering. FoU Nordväst sammanställer, analyserar och kopplar resultatet till aktuell forskning. Materialet återförs skriftligen till kommunerna som därefter använder resultaten i sitt fortsatta utvecklingsarbete.

### **Organisationskartläggning av mottagningsfunktionen inom barn och unga**

**Resultat 2017:** Rapporten är klar. Resultaten från organisationskartläggningen presenterades på FoU-rådet under hösten 2017.

Syftet med studien var att kartlägga vilka skillnader det finns mellan kommunerna gällande handläggning och arbetssätt samt att ge en bild av för- och nackdelar med olika sätt att organisera mottagningsarbetet.

### **BAS-utbildning**

**Resultat 2017:** 100 % med reservation för att aktiviteten som sådan inte är slutförd i sin helhet.

Hösten 2016 sjuöppades en basutbildning för nyanställda inom barn- och ungdomsverksamheterna i de nordvästra kommunerna. Varje kommun har tilldelats fem platser vardera i utbildningen som bygger på åtta utbildningstillfällen. Genomförda aktiviteter under året - samordning av basutbildningen, utarbetat en utvärderingsmodell för basutbildningen, utvärderingsmodellen har presenterats för styrgruppen, insamlingen av enkätsvar från deltagare i basutbildningen har påbörjats samt deltagit i en arbetsgrupp för kompetenssatsningar och introduktionsutbildningar på SKL. Målsättningen för 2017 var att genomföra samt utvärdera basutbildningen inom barn- och ungdomsvården.

### **SKL:s handlingsplan för den sociala barn och ungdomsvården**

FoU Nordväst har haft i uppdrag från styrgruppen att se över och komma med förslag på gemensamma satsningar eller utvecklingsområden inom vår delregion. I januari genomfördes ett upptaktsmöte till vilket Kjerstin Bergman och Åsa Furén-Thulin, SKL, bjödits in i syfte att redogöra för handlingsplanen. På programmet fanns även socialsekreterare som redogjorde för lokala utvecklingsprojekt i Upplands-Bro (Min Utredning) samt Järfälla (Nätverkande rekryterare). Målgruppen för mötet var chefer. I mars genomfördes en workshop om systematisk uppföljning. Pani Hormatipour, SKL, hade inbjödits i syfte att redogöra för Webbkollen. Likaså redogjorde Ylva Weitz,

FoU Nordväst och Sofi Hedman, Familjehemsenheten i Sollentuna, för UBU-F – ett regionalt exempel på systematisk uppföljning. I september genomfördes en workshop för chefer i syfte att regionalt börja diskutera systematisk uppföljning och ta stegen mot att komma överens om ett område att följa upp.

### **Framtidens socialtjänst**

**Resultat 2017:** Utvärderingsrapporten blev inte klar under 2017. Avvikelsen var föranledd av tidsbrist p.g.a. hög arbetsbelastning samt att insamling av datamaterial drog ut på tiden.

Sollentuna kommun har under 2016 bedrivit projektet *Framtidens Socialtjänst* med syfte att skapa en mer tillgänglig socialtjänst för barn och unga. FoU Nordväst följer och utvärderar den del av projektet som handlar om lärarhandledningen och kunskaps-spridning om socialtjänsten inom skolan. Lärarhandledningen kommer i ett första steg att provas i Gärdeskolans årskurs 4 och 7 i Sollentuna under vårterminen 2017. FoU Nordväst följer projektet genom enkäter och fokusgruppsintervjuer med elever samt enskilda intervjuer med lärare och projektledare. Vad som hänt under året är att lärarhandledningen följdes och dokumenterades under jan-sep 2017. Materialet har sammanställts och analysen påbörjats.

### **Min utredning och kontakt med socialtjänsten. Studie om delaktighet**

Ett forskning- och utvecklingsprojekt har startats om barns delaktighet i deras utredning på socialtjänsten. Studien bedrivs i samarbete med Upplands-Bro, Sollentuna, Järfälla och Österåker. Övergripande syfte är att utveckla hållbara strukturer för delaktiggörande av barn och unga i socialtjänsten.

## **3.6 Missbruk och socialpsykiatri**

### **Chefsnätverk**

En utredare på FoU Nordväst har regelbundet deltagit vid chefsnätverkets möten. Samtliga nordvästkommuner ingår i nätverket.

### **BAS-utbildning i missbruk**

**Resultat 2017:** Underlaget till basutbildningen är klart. Styrgruppen samt referensgruppen har godkänt förslaget.

FoU Nordväst har under året samarbetat med tre enhetschefer från missbruksvården i nordväst (Järfälla, Sigtuna och Solna) vilka haft mandatet från chefsnätverket att ta fram en basutbildning för främst nyanställd personal inom missbruksvården. Cheferna har styrt inriktning och teman. Ett informationsblad om basutbildningen har tagits fram, schema samt en vägledning till kommunerna. En forskare på FoU Södertörn har tagit del av utbildningsförslaget och framfört konstruktiva synpunkter. Beroendevården och psykiatrin kommer att involveras vid några tillfällen under utbildningen. Preliminär start för basutbildningen är våren 2018.

### **ASI UBÅT**

Delar av chefsnätverket (Sigtuna, Sollentuna, Solna, Sundbyberg samt Upplands Väsby) beslutade 2017 att arbeta med ASI UBÅT (Uppföljning och Beskrivning av Åtgärder). Ett utbildningsseminarium i UBÅT har genomförts. Till seminariet hade Bengt-Åke och Kerstin Armelius, professorer vid Umeå universitet inbjudits. Bengt-Åke och Kerstin har utvecklat UBÅT. Hösten 2017 har inblandade kommuner

implementerat UBÅT. FoU Nordväst har fullmakt från berörda kommuner att sammanställa data. FoU Nordväst är sammankallande till ett analysmöte i mars 2018.

### **ASI-nätverket**

En utredare på FoU Nordväst har regelbundet deltagit vid ASI-nätverkets möten. ASI-nätverkets har av cheferna inom missbruksvården fått uppdraget att genomföra en booster-dag våren 2018.

### **Öppna jämförelser**

Resultatsammanställning baserat på enkätifyllnadsmötet i februari har distribuerats till nordvästkommunernas missbruksvård.

### **Utvärdering av brukarinflytandeprojekt i Solna Stad**

Projektets övergripande mål är att inrätta ett inflytanderåd bestående av brukarrepresentanter som ska verka på organisationsnivå i samarbete med vuxenenhetens ledning. Som ett steg på vägen erbjuder Vuxenenheten brukare inom alla verksamheter att kostnadsfritt delta i en serie studiecirkel som är framtagna av Nationell Samverkan för Psykisk Hälsa (NSPH) i syfte att öka deltagarnas självkänsla, självförtroende och förmåga till återhämtning. FoU Nordvästs uppdrag sträcker sig över en tvåårsperiod och innebär att följa och dokumentera projektets organisation och arbetsprocess samt ge kontinuerlig återkoppling på sådant som kan förbättras eller förändras under arbetets gång. Utvärderingen har resulterat i en delrapport som presenterades för berörda parter i slutet av 2016. 2017 tog en annan forskare över utvärderingsuppdraget. Under 2017 har ett analysseminarium genomförts som baserades på data från utvärderingen. Utvärderingsrapporten kommer enligt överenskommelse vara klar i slutet av januari 2018. Inom ramen för projektet var FoU Nordväst med och planerade en konferens som genomfördes i maj.

### **Socialpsykiatri**

FoU Nordväst deltar i nätverket för socialpsykiatrihandläggare. Nätverket träffas två gånger per termin. Syftet med nätverket är erfarenhetsutbyte och utveckling av handläggarrollen. FoU Nordväst har även deltagit i seminarium gällande brukarrevision.

## **3.7 Försörjningsstöd och arbetsmarknad**

### **Chefsnätverk**

Som en följd av det samordnade arbetet med Öppna jämförelser tog cheferna inom ekonomiskt bistånd initiativ till att bilda ett nätverk. FoU har deltagit vid ett möte.

### **Benchmarkingstudie: Undersökning om tillfälligt boende i de nordvästkommunerna**

Försörjningsstödsenheten i Sollentuna har kontaktat FoU Nordväst i syfte att diskutera en jämförande studie avseende hur rätten till tillfälligt boende utreds och bedöms i nordvästkommunerna samt hur socialsekreterare praktiskt arbetar med att bedöma vilka som har rätt till biståndet. Studien ska kompletteras med uppgifter om rutiner och riktlinjer, kommunernas demografiska sammansättning och socioekonomiska struktur samt vilken typ av tillfälliga boenden som socialnämnderna gjort tillgängliga för försörjningsstödsenheterna. FoU Nordväst sammanställde ett diskussionsunderlag som skickades till cheferna inom ekonomiskt bistånd i nordväst.

Samtliga åtta kommuner har anmält intresse för att delta i studien. Studien beräknas komma igång i januari 2018.

### **Finsam**

Finsam är ett samarbete mellan flera huvudmän (Arbetsförmedlingen, Försäkringskassan, Stockholms läns landsting och kommuner) i syfte att samverka kring personer som behöver stöd för att kunna börja arbeta/studera. Sollentuna, Upplands Väsby och Sigtuna har inlett ett samarbete i och med starten av ett regionalt samordningsförbund. Samarbetets målgrupp är nyanlända personer över 18 år som har kontakt med socialtjänsten i samarbetskommunerna. Syftet är att utveckla insatser för målgruppen så att dessa ska kunna erhålla egen försörjning. FoU:s uppgift är att stödja kommunerna med att inventera behov hos målgruppen och genom fokusgrupper och enkäter fånga klienternas perspektiv. Arbetet påbörjades i slutet av 2017 och fortsätter under 2018.

### **Öppna jämförelser (ÖJ)**

Ett analysmöte baserat på ÖJ-resultaten 2016 har genomförts. Målgruppen som var inbjudna till analysmötet var chefer inom ekonomiskt bistånd. Resultatsammanställning baserat på enkätifyllnadsmötet i februari (2017) har distribuerats till nordvästkommunernas enheter för ekonomiskt bistånd.

### **KNUT**

KNUT är ett kommunalt nätverk för utveckling (inom ekonomiskt bistånd). FoU Nordväst och FoU Södertörn har deltagit i KNUT:s referensgrupp för årets KNUT-konferens som genomfördes i oktober i Södertälje.

#### 4. Avslutande reflektion

På samma sätt som tidigare år har 2017 varit ett arbetsintensivt år. Trots att arbetsuppgifterna varit mångskiftande kan noteras en särskild koncentration av insatser som främst gagnar den sociala barn och ungdomsvården. Skälet till koncentrationen av arbete inom den sociala barn- och ungdomsvården har bland annat att göra med att verksamhetsområdet under de senaste åren haft en extremt hög personalomsättning samt svårigheter att rekrytera personal. Dessa förhållanden har lett till att både Socialstyrelsen och SKL uppmärksammat området och tillsatt extra resurser. Detta har bidragit till att FoU Nordväst har fått externa medel för att stödja utvecklingsarbete inom socialtjänstens barn och unga verksamheter.

I syfte att förbättra kommunikationen med ägarkommunerna har FoU Nordväst under 2017 tagit initiativ till att utveckla hemsidan. En ny digital plattform lanseras februari 2018. FoU hyser stora förhoppningar till att hemsidan blir ett viktigt hjälpmedel för att kommunicera med kommunerna. Även omvänt är avsikten att kommunerna via hemsidan ska kunna kommunicera med FoU. En mer fysisk plattform för kommunerna blev Socionomdagen i nordväst som genomfördes hösten 2017. Syftet med Socionomdagen var att erbjuda nordvästkommunerna en arena för att presentera pågående utvecklingsarbeten. Ett forum för erfarenhetsutbyte. Socionomdagen i nordväst blev en succé. En samlad bedömning av året som gått är att FoU med de resurser som står till buds kunnat erbjuda en mångfacetterad verksamhet.

Slutligen, FoU är ägarkommunernas resurs för att utveckla en kunskapsbaserad socialtjänst. Kommunerna bidrar med frågorna, FoU är kunskapsstödet och tillsammans bygger vi Framtidens socialtjänst.

Några utmaningar som bedöms aktuella för 2018:

- Utveckla och förtydliga FoU:s roll som kunskapscentrum för ägarkommunerna
- Utveckla den nya digitala plattformen till ett hjälpmedel och ett stöd för att utveckla dialogen med kommunerna.
- Utveckla Socionomdagen till en årligen återkommande arena för erfarenhetsutbyte mellan nordvästkommunerna.
- Samverkan med socialhögskolan. Fältkursen är en viktig länk som är möjlig att utveckla till en mer sammanhållen struktur för långsiktig kompetensförsörjning
- Utveckling av systematisk uppföljning på individ och gruppnivå